@europa 13

EEN KRITISCH EMAIL EN FAXMAGAZINE OVER EUROPA WWW.ATEUROPA.NL VERSCHIJNT ELKE 2 WEKEN OP ZATERDAG
1E JAARGANG, NUMMER 13, ZATERDAG 10 NOVEMBER 2001

PvdA maakt Europa tot verkiezingsthema

Melkert: 'Grote verschillen PvdA en VVD in Europees beleid'

Onderwijs, zorg, veiligheid, Europa. PvdA fractievoorzitter Ad Melkert belooft dat 'Europa' een belangrijke rol zal spelen in de PvdA-verkiezingscampagne. Die campagne is al begonnen: in een gesprek met @Europa distantieert Melkert zich van het Europese beleid van de VVD en de 'kritische Eurofilie' van zijn VVD-collega Hans Dijkstal.

Onderwijs, zorg en veiligheid waren tijdens de verkiezingscampagne in 1998 de hoofdthema's van de PvdA-verkiezingscampagne. 'Voor de komende verkiezingen hoort Europa daar zeker bij', stelt Ad Melkert, fractievoorzitter van de PvdA in de Tweede Kamer. 'Ik vind het een goed idee dat Europa een thema wordt in de verkiezingen, dat partijen elkaar uitdagen waar het gaat om de Europese politiek. Dat zal niet alleen van de PvdA afhangen, ook van andere politieke partijen en de media.' Om de burgers meer betrokken te maken bij de Europese Unie is er volgens Melkert meer nodig dan politiek debat alleen. Hij is voorstander van een Europese Senaat, waarin nationale parlementariërs zitting nemen. 'Voor de burgers van is het heel belangrijk dat de rol van hun nationale vertegenwoordigers zichtbaarder wordt.' Met dit standpunt gaat Melkert alvast het debat aan met de VVD, die vreest dat een dergelijke Senaat het Europees Parlement voor de voeten gaat lopen.

Hans Dijkstal, VVD Tweede Kamerfractievoorzitter, karakteriseert zichzelf als 'kritisch eurofiel'. Melkert heeft andere gevoelens bij Europa. 'Ik krijg bij de term 'kritisch eurofiel' het gevoel van: kritisch toekijken op afstand, langs de zijlijn. Ik voel me juist deel van het Europese geheel. Nederland moet binnen Europa een constructieve rol spelen in plaats van toe te kijken.' Volgens Melkert zijn de verschillen tussen VVD en PvdA op Europees terrein de afgelopen jaren duidelijk gebleken. 'Hoewel het Europees beleid van de afgelopen jaren consistent was, zijn tussen de coalitiepartners ook de verschillen duidelijk aan het licht gekomen. De PvdA heeft, samen met D66, na het totstandkomen van de EMU een bredere agenda voor Europa dan de VVD, vooral op het terrein van sociaal en economisch beleid. De VVD is terughoudender en minder op integratie gericht.' Melkert erkent dat deze tegenstelling ook te zien is tussen VVD-minister Jozias van Aartsen van Buitenlandse Zaken en zijn PvdA-staatssecretaris Dick Benschop. Desondanks is hij van mening dat de PvdA-benadering van Europa goed tot uitdrukking gekomen is in het Paarse Europabeleid. 'Dat blijkt uit het feit dat de Nederlandse regering zich actief heeft ingespannen om tot een gemeenschappelijke werkgelegenheidsstrategie binnen de Unie te komen. Ook de doelstellingen op de top van Lissabon in 2000 over economische dynamiek en onderzoek zijn mede door Nederland vormgegeven. Benschop is erin geslaagd een behoorlijk stempel op de Europese politiek van dit kabinet te drukken.'

-vervolg op pagina 6-

inhoud @europa

PAGINA 2: Eurofighter
PAGINA 3: Sigaretten in de kandidaat-lidstaten
PAGINA 4: Wapens voor de Noordelijke Alliantie
PAGINA 5: Vervolg Controle EU
PAGINA 6: Vervolg Ad Melkert

Controlefunctie Kamer bij Europese Raden problematisch

Dittrich (D66): 'voorbereiding Europese Raden bron van ergernis'

Voor Tweede Kamerlid Boris Dittrich (D'66) zijn de Europese Raden, conferenties van Europese ministers, een bron van ergernis. Genomen besluiten zijn moeilijk controleerbaar vanwege de slechte informatievoorziening. Ben Hoetjes, onderzoeker aan het Clingendael Instituut, stelt dat de Tweede Kamer moet samenwerken met het Europese Parlement om tot een oplossing te komen.

-vervolg op pagina 5-

Vliegende Hollanders laten Eurofighter aan de grond staan

Als Nederland deze maand kiest voor de Amerikaanse Joint Strike Fighter als opvolger van de F16, wordt aan de Europese 'Eurofighter' voorbij gegaan. De VVD in de Tweede Kamer heeft daar geen enkele moeite mee. Ook oud-NAVO-vertegenwoordiger Biegman vindt: 'Nederland moet geen sloten met geld in andere Europese landen pompen.'

Algemeen wordt aangenomen dat, als de Nederlandse regering deze maand besluit bij te dragen aan de ontwikkeling van de Amerikaanse Joint Strike Fighter, dit Amerikaanse gevechtsvliegtuig de huidige Nederlandse F16 zal vervangen. De beslissing hierover is nog niet genomen. Ook het Frans-Duits-Brits-Spaanse consortium Eurofighter en het Franse Dassault zijn nog in de race om het nieuwe Nederlandse gevechtsvliegtuig te gaan bouwen. Eurofighter profileert zich daarbij als Europees alternatief voor de Joint Strike Fighter. Het VVD-kamerlid Eric Balemans merkt dit aan zijn contacten met diplomaten. 'Steeds wordt het argument gebruikt dat het heel belangrijk is dat Europa gezamenlijk een Europees toestel ontwikkelt en koopt, dat de gezamenlijke Europese defensie-industrie een belangrijke zaak is voor Europa. Jospin, Schröder en Blair schrijven dit ook aan Kok.'

Europese fighter?

Balemans vindt deze houding hypocriet. 'Tegelijkertijd lopen dezelfde landen het Belgisch voorzitterschap voor de voeten als het gaat om een gemeenschappelijk buitenlands beleid. Nederland moet dus bij de aankoop van het nieuwe vliegtuig niet het beste jongetje van de klas willen zijn.' Nicolaas Biegman, tot september 2001 permanent Nederlands vertegenwoordiger bij de NAVO, is dit met Balemans eens. 'Het argument dat het toestel van Eurofighter Europees is, moet geen doorslaggevende rol spelen. Het is een slimme zet geweest het toestel 'Eurofighter' te noemen, maar dit is geen gemeenschappelijk Europees toestel. Het is een toestel van vier grote landen. Er is bijvoorbeeld ook nog een aparte Franse Dassault in de race. Eurofighter zegt dat ook het civiele luchtvaartconsortium Airbus nooit van de grond zou zijn gekomen zonder orders uit Europa, maar voor de defensie-industrie geldt dit argument niet. Ik vind het geen doel op zich om tot een Europese defensie--industrie te komen. Veel beter is om samen te werken met de Amerikanen, die vanwege hun hogere defensie-uitgaven meer aan research kunnen doen. Er is voor Nederland dus geen reden om sloten geld in andere Europese landen te gaan pompen.'

Staatssteun

Ian Bustin, woordvoerder van Eurofighter, onderstreept de politieke en commerciële onafhankelijkheid van het consortium. 'Eurofighter is een competitief consortium dat wereldwijd opereert en op eigen benen staat. De reden waarom de Nederlandse regering brieven ontvangt uit Frankrijk, Duitsland en Groot-Brittannië is dat met de defensie--industrie in deze landen duizenden banen voor de lange termijn gemoeid zijn.' Volgens Bustin is de Eurofighter niet van staatssubsidies uit de grote landen afhankelijk. 'Daar is helemaal geen ruimte voor. De Europese Commissie stelt duidelijke grenzen aan staatssteun.' Balemans ziet dit anders. 'De grote landen verlenen wel degelijk veel staatssteun aan het Eurofighter-consortium.' Als liberaal verzet Balemans zich hiertegen. 'Ik vind dat Nederland het geven van staatssteun niet moet ondersteunen door het plaatsen van orders bij Eurofighter. De Amerikanen verlenen geen subsidie, maar laten meerdere bedrijven –in dit geval Boeing en Lockheed- om de staatsorder concurreren. In het belang van de belastingbetaler is dit het beste.'

In de voorste linies

Voor Balemans en Biegman staat de kwaliteit van de Nederlandse luchtmacht op de eerste plaats. Zij kiezen om die reden duidelijk voor het Amerikaanse toestel. Biegman: 'De Nederlandse luchtmacht opereert op wereldniveau. Zeer weinig Europese landen kunnen dit zeggen. Nederland opereerde in Kosovo in de voorste linies, gemeenschappelijk met de Amerikanen. Toen ik deze zomer nog in functie was, kreeg ik links en rechts de indruk dat de Joint Strike Fighter zou gaan winnen op het gebied van kwaliteit en geavanceerdheid. Het voordeel is dat de Joint Strike Fighter nog ontwikkeld moet worden en dat dus recenter technologie kan worden gebruikt.' Balemans: 'Wil Nederland met de Amerikanen in de eerste aanvalslijn blijven meedoen, dan is het ook wat betreft communicatiesystemen het beste als Nederland het Amerikaanse vliegtuig koopt.'

Accijnzen op rookartikelen probleem bij uitbreiding EU

Wiersma (PvdA):'Draagvlak toetreding kandidaat-lidstaten mag niet afhangen van sigarettenprijzen'

De Slowaakse onderhandelaar Alexander Vajda, noemt de beschikbaarheid van sigaretten een heikel punt voor het draagvlak van de bevolking in de kandidaat-lidstaten. Hij steunt daarom de door de Europese Commissie voorgestelde overgangsregeling voor accijnzen. De sigaretten worden nu niet in een keer drie keer zo duur. Jan Marinus Wiersma, PvdA-europarlementariër, vindt de regeling overdreven

De kandidaat-lidstaten maken zich zorgen over de accijnzen die in de huidige lidstaten op sigaretten worden geheven. Deze zijn vele malen hoger dan die in de kandidaat-lidstaten, waar een veel groter deel van de bevolking rookt dan in West Europa. De wrok van ontevreden rokers verstoort nu de steun voor EU-lidmaatschap in de kandidaat-lidstaten.

De Europese Commissie heeft op 23 oktober een overgangsregeling voor het invoeren van de accijnzen voorgesteld. De kandidaat-lidstaten krijgen volgens dit voorstel na toetreding nog twee tot drie jaar de tijd om de accijnsverhoging geleidelijk in te voeren. Dit voorstel moet echter nog door de huidige lidstaten worden goedgekeurd. Volgens Alexander Vajda, eerste secretaris op de Slowaakse Permanente Vertegenwoordiging bij de Europese Unie in Brussel, moeten de lidstaten het voorstel van de Commissie accepteren. 'Als sigaretten te snel duurder worden zal een deel van de bevolking in de kandidaat-lidstaten minder positief worden over de uitbreiding van de Europese Unie.'

De prijs van de toetreding

Jan Marinus Wiersma, Europarlementariër voor de PvdA, is het niet met Vajda eens en laakt de voorstellen van de Commissie. 'Het draagvlak voor de uitbreiding bij de bevolking van de toetredende landen moet niet afhangen van de prijs van sigaretten. De accijnzen worden uit gezondheidsoverwegingen geheven en diezelfde overwegingen gelden ook voor de toetredende landen. Ik ben niet tegen overgangstermijnen voor bijvoorbeeld milieueisen want die vergen enorme investeringen van de kandidaat-lidstaten. Maar op het terrein van sigaretten lijkt het mij overdreven. Straks moeten we ook nog een overgangsregeling voor sterke drank gaan maken.' D66-Europarlementariër Lousewies van der Laan, is ook niet onder de indruk van het argument dat het draagvlak voor de uitbreiding in de kandidaat-lidstaten door de accijnzen zou afnemen. 'De kandidaten moeten zich aan de regels houden, of het nu om homorechten of tabaksaccijnzen gaat.' Volgens Van der Laan mag een overgangsregeling alleen toegestaan worden als deze goed is onderbouwd. Zij accepteert wel dat de smokkel van sigaretten één van de problemen kan zijn. Van der Laan is wel bezorgd over de ondoorzichtigheid van de onderhandelingen over accijnzen. 'Een overgangsregeling is alleen nodig als er een duidelijk stappenplan komt waarin staat wat de kandidaat-lidstaten in de overgangsjaren willen bereiken en wat voor maatregelen ze daarvoor gaan nemen. Gezien het geheimzinnige karakter van de onderhandelingen is er echter geen zicht op of dit gebeurd is.' Van der Laan wil hierover in het Europees parlement vragen gaan stellen.

Sigaretten, drie keer zo duur

Koert van Hasselt, hoofd *corporate and regulatory affairs* bij *British American Tabacco*, is veel positiever over de voorgestelde overgangsregeling voor de kandidaat-lidstaten. 'Het is niet haalbaar voor de kandidaat-lidstaten om de prijzen in één keer gelijk te trekken, een overgangsregeling is daarom onvermijdelijk.' Hij denkt dat Nederland in ieder geval geen last zal hebben van de door van der Laan gevreesde sigarettensmokkel. 'De lagere prijzen van de sigaretten in Oost Europese landen hebben geen invloed op de Nederlandse markt, want daarvoor liggen die landen te ver weg.' De kandidaat-lidstaten echter krijgen volgens Vajda juist wél te maken met economische problemen. 'Sigaretten zullen zonder overgangsregeling in Slowakije drie keer zo duur worden, waardoor er veel minder verkocht worden en er banen verloren gaan in de sigarettenindustrie. Een bijkomend nadeel van snelle accijnsverhogingen is dat de prijsverhogingen inflatie zullen veroorzaken.' Volgens van der Laan is het maar de vraag of de werkgelegenheid door hogere accijnzen wordt aangetast. 'Ook in de EU zijn sigaretten duurder geworden, terwijl de consumptie nauwelijks is afgenomen. Daarbij komt dat hogere accijnzen een consequentie zijn van het deel uit maken van de gezamenlijke Europese markt. In de vrije markteconomie die Europa is, is het niet mogelijk om sigarettenproductie als werkgelegenheidsinstrument te gebruiken. Lagere accijnzen zijn dan een vorm van verkapte staatssteun en dat is onaanvaardbaar.'

GroenLinks en CDA tegen wapenleveranties Noordelijke Alliantie

Karimi (GroenLinks): ‘Opheffen EU-embargo slechte zaak’

GroenLinks Tweede Kamerlid Farah Karimi vindt het onjuist dat Europese Unie het voor haar lidstaten mogelijk wil maken om wapens te leveren aan de Noordelijke Alliantie in Afghanistan. ‘Het huidige Verenigde Naties-embargo tegen de Taliban zou ook voor de Noordelijke Alliantie moeten gelden.’ Het CDA-Kamerlid Verhagen denkt dat wapens leveren in strijd is met de eigen Nederlandse regels.

Het Europese wapenembargo tegen Afghanistan dateert uit 1996 en was ooit op alle strijdende partijen van toepassing. Het week daarmee af van de in December 2000 door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties aangenomen resolutie 1333, dat zich uitsluitend tegen de Taliban richtte. De Amerikaanse bombardementen hebben verandering het Europese beleid teweeggebracht. Op 5 november 2001 werd het embargo gewijzigd door de Europese Raad, en geldt nu alleen nog voor de Taliban.

GroenLinks Kamerlid Farah Karimi heeft bezwaren tegen deze verandering: ‘Europa doet er niet goed aan haar embargo op te heffen. Hoewel GroenLinks de acties steunt is het niet zo dat het doel alle middelen heiligt in Afghanistan. Ik ben zeer kritisch over de Noordelijke Alliantie. Nederland moet deze dan ook geen wapens leveren. Het embargo van de Verenigde Naties zou eigenlijk voor heel Afghanistan moeten gelden en niet alleen voor de Taliban. Dit is ook de mening van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties, Mary Robinson, die al tijden pleit voor een wapenembargo tegen alle partijen in Afghanistan.’

Nationale interpretaties

Volgens CDA Tweede Kamerlid Maxime Verhagen zijn er, ondanks het opheffen van het embargo, nog andere afspraken die wapenleveranties aan de Noordelijke Alliantie in de weg staan. ‘In 1998 zijn onder Engels voorzitterschap algemene Europese criteria voor wapenleveranties afgesproken. Er mogen geen wapens geleverd worden aan crisisgebieden. Een probleem is echter dat de interpretatie hiervan aan de lidstaten wordt overgelaten.’ Groot-Brittannië lijkt van plan te zijn wapens te leveren aan de Noordelijke Alliantie. Dit zegt Robert Templer, Azië-specialist van de in conflictbeheersing gespecialiseerde *International Crisis Group*. ‘Ik verwacht niet dat het loslaten van het embargo in Europa grote wapenexporten naar de Noordelijke Alliantie op gang zal brengen. Alleen Groot-Brittannië gaat misschien wapens leveren.’

Verhagen noemt Frankrijk als andere potentiële wapenexporteur, en denkt ook dat er niet veel wapens geleverd zullen worden. Toch vindt hij het slecht dat de Europese Unie de beslissing over het al dan niet leveren van wapens aan de lidstaten zelf overlaat. ‘Het was beter geweest als heel Europa met één stem was blijven spreken en uit de door haar zelf gestelde criteria de conclusie had getrokken dat er geen wapens geleverd mogen worden.’ Verhagen denkt dat het opheffen van het EU-embargo voor Nederland geen consequenties heeft. ‘Voor Nederland maakt het niet veel uit. Nederland sluit immers het leveren van wapens aan spanningsgebieden uit. De term ‘spanningsgebied’ lijkt mij op Afghanistan zeker van toepassing, dus Nederland zal geen wapens leveren.’

Noordelijke Alliantie een goede bondgenoot?

Hoewel het CDA en Groenlinks dus stellig zijn in het afwijzen van de wapenexporten, houdt Frans Weisglas Tweede Kamerlid van de VVD houdt zijn handen vrij. ‘Wapenexport is per definitie nationaal beleid. We moeten niet op zaak vooruit lopen voor wat Nederlandse wapenleveranties betreft’. Templer waarschuwt echter voor te hoge verwachtingen ten opzichte van de Noordelijke Alliantie. ‘De geschiedenis heeft uitgewezen dat het kiezen van de juiste bondgenoten in Afghanistan zeer moeilijk is en dat de vroegere vrienden snel vijanden kunnen worden in Afghanistan.’ Willem Vogelsang, historicus aan de Universiteit Leiden, voegt daar nog een argument aan toe. ‘Door wapens te leveren aan de Noordelijke alliantie zal de wereldcoalitie tegen terrorisme haar belangrijke bondgenoot Pakistan van zich vervreemden. De Noordelijke Alliantie is slechts een kleine pion op het schaakbord in Afghanistan.’

-Vervolg pagina 1 -
-Controle parlement op Europese besluitvorming-

Veel besluiten die de Nederlandse burgers beïnvloeden worden genomen in de verschillende Europese Raden, Europese conferenties van ministers uit de lidstaten op hun specifieke beleidsterrein. Een voorbeeld is de EcoFin, waarin de ministers van Financiën overleggen. Vlak voor een Europese Raad wordt door de relevante parlementaire commissie advies gegeven aan de minister en wordt het standpunt van de politieke meerderheid geformuleerd. Over de kwaliteit van de informatievoorziening en de controle van de minister verschillen de meningen van de Kamerleden.

Besluitvorming in de EU ondoorzichtig

Boris Dittrich, Tweede Kamerlid voor D'66 en lid van de vaste Kamercommissie van Justitie, heeft al lange tijd problemen met betrekking tot de voorbereidingen van Europese Raden. 'De agenda en beleidsstukken zijn nooit op tijd voorhanden en dossiers zijn soms nog in het Frans geschreven. Dit is een bron van ergernis. Verscheidene malen hebben wij hierover aanvaringen met de regering gehad, die helaas tot weinig veranderingen hebben geleid.' De controle op de Raden zelf is volgens Dittrich een groot probleem: 'De minister gaat eerst naar de Raad. Pas daarna kan de Kamer hem ondervragen over de genomen besluiten. Openbare bijeenkomsten van de Europese Ministers zouden een oplossing kunnen zijn voor dit probleem.'

Cees Vendrik, Tweede Kamerlid voor GroenLinks en lid van de vaste Commissie van Financiën, die de Ecofin voorbereidt, ziet eveneens problemen rondom de informatievoorziening voor de Tweede Kamer. Hij legt het probleem ook bij het parlement zelf: 'Onze Commissie is vergeleken met overige Commissies gezegend met een minister die de Commissie niets afdwingt. Los daarvan zijn de dossiers pas vlak voor het overleg met de minister beschikbaar. De Tweede Kamer zal voor het oplossen van het informatieprobleem de hand in eigen boezem moeten steken. Verbetering van controle door het parlement kan gerealiseerd worden door aandacht en energie te steken in onderlinge samenwerking. De GroenLinks fractie van de Tweede Kamer trekt op Europees gebied vaak samen op en daarnaast hebben wij tevens veel contact met Europarlementariërs van Groen Links om elkaar zo goed mogelijk op de hoogte te houden.'

Overlegverplichting nationaal en Europees parlement gewenst

Ook Ben Hoetjes, onderzoeker bij Instituut Clingendael en hoogleraar Regiobestuur in internationaal perspectief aan de Universiteit van Maastricht, zoekt de oplossing bij het parlement zelf. 'De Tweede Kamer kan in een vroeg stadium op de hoogte zijn van de onderwerpen die op een Europese Raad besproken worden. Het probleem ligt echter in het feit dat het parlement geen instructies kan geven, en de ministers daardoor vaak de vrije hand hebben. De nationale overheid lijkt daarom de winnaar, ten koste van het nationale parlement.' Hoetjes ziet georganiseerde samenwerking tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen als oplossing. 'Er bestaat geen formele regeling voor contacten tussen het Europarlement en de nationale parlementen. Een overlegverplichting zou een oplossing kunnen zijn. De Tweede Kamer zal dan wel haar scepsis tegenover Europese besluitvorming aan de kant moeten zetten en hun wetgevende macht willen delen met een versterkt Europees parlement.'VVD Kamerlid Jan Geluk, Tweede Kamerlidlid van de vaste Kamercommissie Landbouw, zwakt de ernst van de problemen rondom de informatievoorziening af: 'Hoewel de agendapunten van een Europese Raad pas laat bij de Commissies arriveren zijn er voldoende mogelijkheden om via ambtenaren of Europarlementariërs informatie in te winnen zodat je goed beslagen ten ijs kan komen bij het overleg tussen de Commissie en de minister.'

-Vervolg pagina 1 -
- Interview Ad Melkert -

Verschillen tussen VVD en PvdA zijn er niet alleen op sociaal-economisch terrein. Ook de uitbreiding van Europese Unie is een punt van conflict. Melkert: 'Ik maak me zorgen over de suggestie van Dijkstal om te wachten met de uitbreiding van de Europese Unie totdat er een akkoord is gesloten over de financiering het landbouw-en structuurbeleid op lange termijn. Dit is unfair ten opzichte van de kandidaat-lidstaten, die hun uiterste best doen om te voldoen aan de eisen van de EU. Die eisen zijn een harde voorwaarde, maar vervolgens kun de toetredingslanden niet in gijzeling houden omdat bijvoorbeeld Duitsland en Frankrijk het niet eens kunnen worden over het Europese landbouwbeleid.'

Melkert's enthousiasme voor Europa lijkt niet te zijn verdwenen door de affaire rond het Europees Sociaal Fonds (ESF), die hem als oud-minister van Sociale Zaken in opspraak bracht. Sommige kamerleden en europarlementariërs pleitten naar aanleiding van de ESF-affaire voor een renationalisatie van de Europese structuurgelden, omdat het rondpompen van geld tot onduidelijkheid en fraude zou leiden. Melkert deelt deze conclusies niet. 'Je moet daarin terughoudend zijn. Over het algemeen blijkt dat deze gelden nuttig zijn besteed. We moeten wel goed kijken wat precies waar nodig is, en dan kan blijken dat rijke landen misschien minder aanspraak moeten maken op Europese subsidies.'

Colofon

@europa is een opiniërend fax- en emailmagazine over Europa. De redactie stelt zich ten doel het debat over de toekomst van Europa te stimuleren. @europa verschijnt om de twee weken op zaterdag en wordt gemaakt door een onafhankelijke redactie. @europa wordt mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

REDACTIE

Mark Beunderman, Lennart Booij, Erik van Bruggen, Esther Gaarlandt, Alex Klusman, Vanessa Lamsvelt, Martin Mevius, Jan Middendorp.

REDACTIEADRES

@europa, Prinsengracht 1, 1015 DK Amsterdam, Nederland
telefoon: 020-520.52.85, fax: 020-884.78.80,
www.ateuropa.nl

AANMELDEN

Aanmelden voor een gratis mailabonnement kan door een mailtje te sturen naar info@ateuropa.nl.